

ОЛЬХОВИЙ ОЛЕГ МИХАЙЛОВИЧ

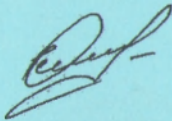
УДК 796.233.22 (043.

**МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ
ІНСТРУКТОРІВ-КЕРІВНИКІВ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

00.02 — фізична культура, фізичне виховання різних груп населення

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата наук
з фізичного виховання і спорту

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано на кафедрі фізичної підготовки та спорту Харківського університету Повітряних Сил Збройних Сил України, Міністерства оборони України.

Науковий керівник - кандидат педагогічних наук, доцент

БОРОДІН ЮРІЙ АНДРІЙОВИЧ,

Національний університет фізичного виховання і спорту України, декан факультету спортивної медицини та фізичної реабілітації.

Офіційні опоненти: доктор наук з фізичного виховання і спорту,

професор **ПЯТКОВ ВІКТОР ТИМОФІЙОВИЧ,**

Львівський державний інститут фізичної культури, завідувач кафедри теорії та методики стрільби, сучасного пятиборства і шахів;

кандидат педагогічних наук, доцент

ФІНОГЕНОВ ЮРІЙ СЕМЕНОВИЧ,

Національна академія оборони України,

начальник кафедри фізичної підготовки та спорту.

Провідна установа - Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, кафедра теорії і методики фізичного виховання, Міністерство освіти і науки України, м. Переяслав-Хмельницький.

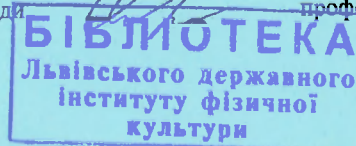
Захист відбудеться 17 листопада 2005 року о 15 годині під час засідання спеціалізованої вченої ради К 35.829.01 у Львівському державному інституті фізичної культури (вул. Костюшка, 11, м. Львів, 79000).

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці Львівського державного інституту фізичної культури (вул. Костюшка, 11, м. Львів, 79000).

Автореферат розіслано 16 жовтня 2005 року.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

професор О.М. Вацеба

1996

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність. Для реалізації Державної програми реформування та розвитку Збройних Сил України проблема вибору раціональних технологій підготовки фахівців для Збройних Сил набуває актуального значення.

Тому у системі підготовки військовослужбовців-керівників занять з фізичної підготовки важливим є вдосконалення їх організаторських здібностей, теоретичних знань та методичної майстерності з урахуванням їх перспективного посадового призначення (В.В. Міронов, В.А. Шейченко, В.Г. Федоров, 1994; Ю.В. Фіногенов, 2003). У чинній системі підготовки виділяють такі основні ланки: функціональна підготовка у ВВНЗ, навчання офіцерів у щоденній діяльності, під час бойової підготовки військ, у системі командирської та професійної підготовки, в процесі самостійної роботи (В.Г. Федоров, 1998; В.Ю. Тарасов, А.В. Гусев, 2001).

Розвиток цього питання в сенсі вираженого прикладного вирішення завдань щодо формування методичних умінь і навичок знайшов відображення в працях С.Н.Мартінова (1981), Н.Г. Чернікова, В.И. Маланічева (1988), В.В. Міронова (1990), Ю.А. Бородіна (2002), В.Т. Пяткова (2002) та ін. Автори розробили чітку систему підготовки керівників фізичної підготовки, яка готує їх до різних рівнів професійної діяльності.

Сформована на сьогодні система підготовки керівників занять діє з певним ступенем ефективності (Н.Г. Черніков, 1985; О.Г. Піддубний, 2003). Аналіз навчальних програм дисципліни, організації та проведення навчальних занять з курсантами в період ПВПП виявляє невідповідність між вимогами до педагогічної діяльності офіцерів-керівників занять з фізичної підготовки та рівнем їхньої підготовки.

Характерними рисами чинної системи підготовки офіцерів-керівників занять з курсантами з фізичної підготовки на етапі ПВПП є недостатність науково-методичного управління фізичною підготовкою, неузгодженість, дублювання, недостатній взаємозв'язок у функціонуванні різних ланок підготовки. Основними видами навчальних занять у період проведення навчально-методичних зборів є показові та інструкторсько-методичні, які не можуть повною мірою поновити необхідні знання і вміння для подальшого якісного проведення занять.

Недостатнє науково-методичне забезпечення проблеми, нагальна потреба в удосконаленні нормативної і навчально-методичної документації вищих військових навчальних закладів зумовили вибір теми дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до теми 2.1.19 „Фізична підготовка слухачів і курсантів ВВНЗ МО України” Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2001-2005 роки Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України з номером державної реєстрації 0103U003022; згідно з

перспективним планом наукової та науково-технічної діяльності Головного управління військової освіти МО України в рамках науково-дослідної роботи „Дослідження модульно-рейтингової системи організації педагогічного процесу з метою підвищення його ефективності щодо підготовки військових фахівців” з номером державної реєстрації 3907, шифр „Модуль”. Роль автора полягала в аналізі сучасних поглядів на модульно-рейтингову систему організації навчального процесу (розділ 2.1), аналізі властивостей модульної системи навчання й оцінюванні можливостей її застосування при організації навчального процесу ВВНЗ (підрозділ 4.2.2), вдосконаленні системи фізичної підготовки військових навчальних закладів.

Мета дослідження полягала в науковому обґрунтуванні, розробці методик проектування і модульно-рейтингової програми підготовки офіцерів, які проводять заняття з курсантами в період первинної військово-професійної підготовки з дисципліни „Фізична підготовка”.

Завдання дослідження:

1. Дослідити ефективність чинної методики підготовки офіцерів, які проводять заняття з курсантами в період первинної військово-професійної підготовки у вищих військових навчальних закладах.

2. Розробити, науково обґрунтувати та впровадити авторську модульно-рейтингову програму підготовки офіцерів-керівників занять з фізичної підготовки курсантів в період первинної військово-професійної підготовки.

3. Перевірити ефективність авторської модульно-рейтингової програми підготовки офіцерів до проведення занять з фізичної підготовки з курсантами.

4. Удосконалити модель підготовки офіцерів, які проводять заняття з фізичної підготовки з курсантами в період первинної військово-професійної підготовки.

Об’єкт дослідження — система підготовки офіцерів, які проводять заняття з фізичної підготовки з курсантами в період первинної військово-професійної підготовки.

Предмет дослідження — зміст, форми організації, методи та засоби навчання у процесі підготовки офіцерів, які проводять заняття з фізичної підготовки з курсантами в період первинної військово-професійної підготовки.

Методи досліджень: теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел; обґрунтування напрямків оптимізації системи навчання військовослужбовців; спостереження, бесіди, анкетне опитування, педагогічне тестування; педагогічний експеримент; математична обробка отриманих емпіричних даних з використанням статистичних і математичних методів.

Наукова новизна отриманих результатів.

Вперше розроблено метод проектування модульно-рейтингової програми навчання офіцерів з дисципліни „Фізична підготовка” на період проведення зборів та самостійної підготовки, завдяки створеній структурно-логічній схемі технологічної послідовності упорядкування складових системи підготовки офіцерів-

керівників занять з фізичної підготовки та програмно-діагностичному комплексу перевірки засвоєння організаційно-методичних знань.

Науково обґрунтовано структуру, зміст модульно-рейтингової програми підготовки офіцерів на основі наукових результатів проведених досліджень, виявленої достовірної залежності якості засвоєння програми навчання від рівня функціонального стану, фізичного розвитку та граничного рівня початкових знань і вмінь тих, кого навчають, вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик випускника вищого військового навчального закладу (ВВНЗ).

Удосконалено модель підготовки офіцерів-керівників занять з фізичної підготовки з курсантами в період первинної військово-професійної підготовки.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає в формулюванні наукових положень про взаємозалежність кількісних показників вагових коефіцієнтів складових роботи офіцерів-керівників фізичної підготовки.

Практичне значення, рівень впровадження. Розроблено й експериментально перевірено модульну програму підготовки офіцерів, які проводять заняття з фізичної підготовки з курсантами в період первинної військово-професійної підготовки, що вдосконалило успішне відновлення і засвоєння майбутніми керівниками занять знань та вмінь.

На основі аналізу результатів власних досліджень автором розроблено програмно-діагностичний комплекс перевірки засвоєння знань та організаційно-методичних умінь, методичні рекомендації з організації і проведення державних екзаменів з фізичної підготовки.

Результати роботи впроваджено у практику організації та проведення фізичної підготовки курсантів Харківського інституту Військово-Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, Житомирського військового інституту радіоелектроніки імені С.П.Корольова, Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Харківського військового університету, Севастопольського військово-морського інституту імені П.С. Нахімова, а також у процес організації і проведення фізичної підготовки військовослужбовців у військових, про що свідчать відповідні акти впровадження. Результати досліджень можуть бути застосовані у процесі створення навчальних програм з дисципліни „Фізична підготовка” для слухачів та курсантів ВВНЗ.

Особистий внесок здобувача полягає у розробленні методики підготовки офіцерів під час проведення зборів та самостійної підготовки, проведенні констатуючого, попереднього й основного педагогічних експериментів, а також в опрацюванні їх результатів. У роботах, що виконані у співавторстві, особистий внесок дисертанта полягає в обґрунтуванні організації системи підготовки на основі запропонованої методики залежно від вимог кожного етапу навчання до службово-бойових функцій, типових завдань діяльності й умінь.

Апробація результатів дисертації. Основні положення та експериментальні результати дисертаційної роботи були оприлюднені на Відкритій науково-методичній конференції „Фізична підготовка військовослужбовців” (Київ, 2003), II відкритій науково-методичній конференції „Фізична підготовка військовослужбовців” (Київ, 2004), Першій науково-технічній конференції Харківського університету Повітряних Сил (Харків, 2005, Міжнародній конференції „Молода спортивна наука України”(Львів, 2005).

Публікації. За результатами дослідження опубліковано 16 наукових праць, серед яких 2 навчально-методичних посібника, 9 наукових статей (у виданнях, затверджених ВАК України), з яких 5 - одноосібних, тези чотирьох доповідей у збірниках наукових праць науково-методичних конференцій.

Структура й обсяг роботи. Дисертаційна робота складається зі вступу, переліку умовних скорочень, п'яти розділів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаної літератури, додатків і становить 218 сторінок машинописного друку, з них 155 сторінок основного тексту; вона містить 25 таблиць і 17 рисунків. У роботі проаналізовано 216 джерел, у тому числі 17 праць зарубіжних авторів.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету і завдання дослідження; розкрито наукову новизну, практичне значення отриманих результатів, особистий внесок здобувача; описано сферу апробації результатів досліджень і кількість публікацій; подано структуру й обсяг дисертації.

У першому розділі „Теоретичні засади використання модульно-рейтингової системи навчання керівників занять з фізичної підготовки” подано обґрунтування концепції досліджень, узагальнення робіт провідних вчених, порівняльний огляд і аналіз науково-методичної літератури і нормативних документів з досліджуваної проблеми.

Наведено аналіз сучасних поглядів на проблему вибору раціональних технологій підготовки фахівців для Збройних Сил, систему організації навчального процесу. Викладено теоретико-методологічні передумови використання модульно-рейтингової системи навчання у процесі підготовки офіцерів під час організації навчального процесу у ВВНЗ.

У другому розділі „Методи та організація досліджень” для розв'язання поставлених завдань ми використовували: педагогічні спостереження, системно-структурний аналіз, тестування фізичної підготовленості досліджуваних, педагогічний експеримент, математична обробка отриманих даних з використанням статистичних і чисельних методів.

Методологічною основою досліджень стали основні положення системного підходу, загальна теорія функціональних систем, відповідно до якої весь континуум

розумової діяльності людини може бути розділений на системні „кванти”. Принцип системного квантування опирається на модульну організацію кори головного мозку людини і лежить в основі функціональних систем психічної діяльності людини, виражених різними знаковими системами (мовними, символічними, графічними).

Дослідження проводилися протягом п'яти років (2001-2005 р.р.) на базі Харківського військового університету (з 2004 року Харківського університету Повітряних Сил) та 141-го навчального центру. Загалом у дослідженнях взяли участь 69 офіцерів (35 осіб у контрольній і 34 особи в експериментальній групах) та 702 курсанта, 20 експертів, загалом – 791 особа.

Дослідження проводилося поетапно. На першому етапі (квітень 2001 р. – серпень 2003 р.) було проаналізовано науково-методичну літературу з проблем організації фізичної підготовки військовослужбовців, системного підходу до організації навчального процесу, методології та методів дослідження. Це дало змогу визначити мету, завдання дослідження, визначити шляхи вдосконалення системи підготовки керівників занять з фізичної підготовки.

На другому етапі (липень 2001 р. – квітень 2002 р.) проведено констатуючий експеримент з метою визначення ефективності наявної системи підготовки керівників занять з фізичної підготовки.

На третьому етапі (квітень 2002 р. – вересень 2002 р.) проведено основний експеримент, який полягав як в обґрунтуванні нового метода проектування, так і в розробці модульно-рейтингової програми навчання офіцерів з дисципліни „Фізична підготовка” на період поетапної підготовки офіцерів до проведення занять.

На четвертому етапі (квітень 2002 р. – вересень 2004 р.) проведено експериментальну перевірку ефективності впровадженої модульно-рейтингової програми навчання.

На п'ятому етапі (липень 2004 р. – червень 2005 р.) узагальнено та систематизовано отримані експериментальні дані, розроблено практичні рекомендації, зроблено висновки та підготовлено текст дисертації.

У третьому розділі „Обґрунтування модульно-рейтингової системи організації педагогічного процесу підготовки офіцерів-керівників занять з фізичної підготовки” викладено матеріали попереднього педагогічного експерименту з визначення ефективності традиційної системи підготовки керівників занять з ФП.

Результати перевірки проведення занять офіцерами, яку здійснив керівний склад навчального центру і кафедри фізичної підготовки показали, що 72 % їх оцінено на „задовільно”, а 14 % – на „незадовільно” між вимогами до педагогічної діяльності та рівнем підготовки, задіяних до проведення. Цей факт відображає як суб'єктивні, так і об'єктивні причини, пов'язані з недостатньою професійною компетентністю офіцерів при теперішній системі підготовки керівників занять.

Теоретичний аналіз чинної системи підготовки керівників занять з фізичної підготовки дозволив зробити висновки про її недостатню ефективність і спланувати

шляхи її вдосконалення. Встановлено, що основними недоліками наявної системи є: відсутність урахування вхідного рівня підготовленості тих, хто навчається; відсутність диференціації навчального матеріалу залежно від завдань службово-бойової діяльності, змісту й умінь для їх реалізації; недостатня ефективність методики й організації самостійного навчання; відсутність оцінки рівня засвоєння програми підготовки на основі обліку особливостей етапів навчання. Це передбачає необхідність пошуку шляхів подальшого вдосконалення освітнього процесу.

Вчені, які проводили дослідження в цій галузі, свідчать, що введення модульного навчання значно підвищує якість підготовки фахівців у плані формування в них системи знань і вмінь на основі цілісного індивідуалізованого підходу до особистості того, хто навчається, створення умов для самостійності. Тому для розв'язання проблеми розроблено метод проектування модульної програми (на основі структурно-логічної технологічної послідовності побудови системи підготовки, враховуючи дидактичні принципи навчання) та запропоновано поетапну модель організації навчального процесу підготовки керівників занять в Харківському університеті Повітряних Сил, яка включає три етапи:

I етап – підготовка до проведення навчально-методичних зборів, самостійні заняття в системі командирської підготовки;

II етап – безпосереднє проведення навчально-методичних зборів;

III етап – самостійні заняття в системі командирської підготовки та проведення з керівниками занять з фізичної підготовки, інструкторсько-методичних, показових занять у період первинної військово-професійної підготовки курсантів.

Після закінчення першого етапу (за 10 діб до початку проведення зборів) визначають військовослужбовців, які будуть проводити заняття під час первинної військово-професійної підготовки, завершують підготовку навчально-методичної документації. Особливістю цього етапу є те, що з офіцерів, які закінчили ВВНЗ 3-5 років тому, необхідно відібрати тих, які в змозі за короткий термін засвоїти програму навчання. Вхідний рівень слухачів оцінювали за допомогою розробленого програмно-діагностичного комплексу перевірки знань та організаційно-методичних умінь. Рівень теоретичних знань оцінювали за допомогою тестів; організаторсько-методичних умінь – виконанням методичного завдання; володіння програмним матеріалом – виконанням семи вправ за програмою навчання курсантів; рівень фізичної підготовленості – виконанням чотирьох вправ (комплекс вільних вправ, підтягування на перекладині, біг на 100 та 3000 м). Також враховувався рівень функціонального стану та фізичного розвитку кандидатів.

Тести вхідного контролю теоретичних знань містять 40 тестових завдань і мають такі статистичні параметри: середнє значення $X = 35,5$; стандартна помилка вимірювання $E = 0,85$; середньоквадратичне відхилення $\sigma = 5,36$; рівень надійності $R = 0,91$; коефіцієнт валідності $V = 0,74$. Тестові завдання мають: індекс складності $I_c = 48 \%$, індекс диференціюючої здатності $I_d = 0,26$.

Методичне завдання включило наступне: складання плану-конспекту навчально-тренувального заняття за однією з тем; проведення методичної практики в розучуванні, навчанні за розподілами, навчанні за допомогою підготовчих вправ, проведенні удосконалення і тренування вправи. Перевіряли практичне виконання таких вправ: „розмахування у висі”, „підтягування на перекладині”, „згинання і розгинання рук в упорі на брусах”, „стрибок ноги нарізно через козла у довжину”, прийомів самострахування (падіння назад, падіння вперед; падіння на бік).

Вхідний рівень оцінювали у рейтинг-балах. У цей період офіцери відвідують лекції та інші навчальні заняття з дисципліни, які проводять досвідчені педагоги, асистують на практичних заняттях, проводять пробні заняття з дисципліни „Фізична підготовка”.

На другому етапі (7 діб) на базі 141-го навчального центру відповідно до програми та розкладу проводяться навчально-методичні збори з командирами курсантських підрозділів та особовим складом навчального центру, який залучається до проведення первинної військово-професійної підготовки курсантів.

Третій етап підготовки командирів підрозділів передбачає самостійне покращення знань з питань теорії та організації фізичної підготовки і формування методичних вмінь і навичок з організації і проведення фізичної підготовки після закінчення зборів та безпосередньо під час проведення ПВПП.

Програмно-навчальну документацію, ми розробляли на основі навчальної програми з дисципліни „Фізична підготовка” за таким алгоритмом: аналіз вимог до типових завдань діяльності й умінь для їх реалізації керівником заняття; визначення змісту теоретичного і практичного навчання; розробка моделі програми в модульній формі; розробка змісту дидактичних елементів; встановлення зв'язків між дидактичними елементами; визначення часу на їх вивчення; розробка програмно-діагностичного комплексу перевірки засвоєння знань та організаційно-методичних умінь.

При побудові модульної програми розглядалися дві основні вимоги до керівника занять: знання та вміння керувати процесом фізичного вдосконалення. На цій основі було визначено дидактичні інтегруючі цілі, що визначаються комплексною дидактичною метою – забезпечити самопідготовку офіцерів-керівників до проведення занять.

Структура модульної програми складається з двох професійних блоків (теоретичного та практичного), рекомендації для викладача та інструкції тому, хто навчається. Теоретичний блок складається з семи дидактичних модулів і 21 модульної одиниці; практичний блок (рис. 1) - з 3-х дидактичних модулів, 14 модульних одиниць та 59 модульних елементів.

Всі дидактичні елементи мають певну структуру, зміст, форму, що дозволяє ефективно використовувати їх у навчальному процесі. Ці елементи включають: мету, знання, обладнання, допоміжні засоби, зв'язані модульні елементи, ілюстрації,

які забезпечують наочність. Для забезпечення зворотного зв'язку та активізації діяльності слухачів запроваджено рейтингову систему оцінки, що приводить до створення модульно-рейтингової системи навчання. В основу розробленого методу проектування змісту та структури модульно-рейтингової системи навчання покладено дидактичні принципи навчання, способи відбору матеріалу навчання на основі вимог до діяльності офіцера.

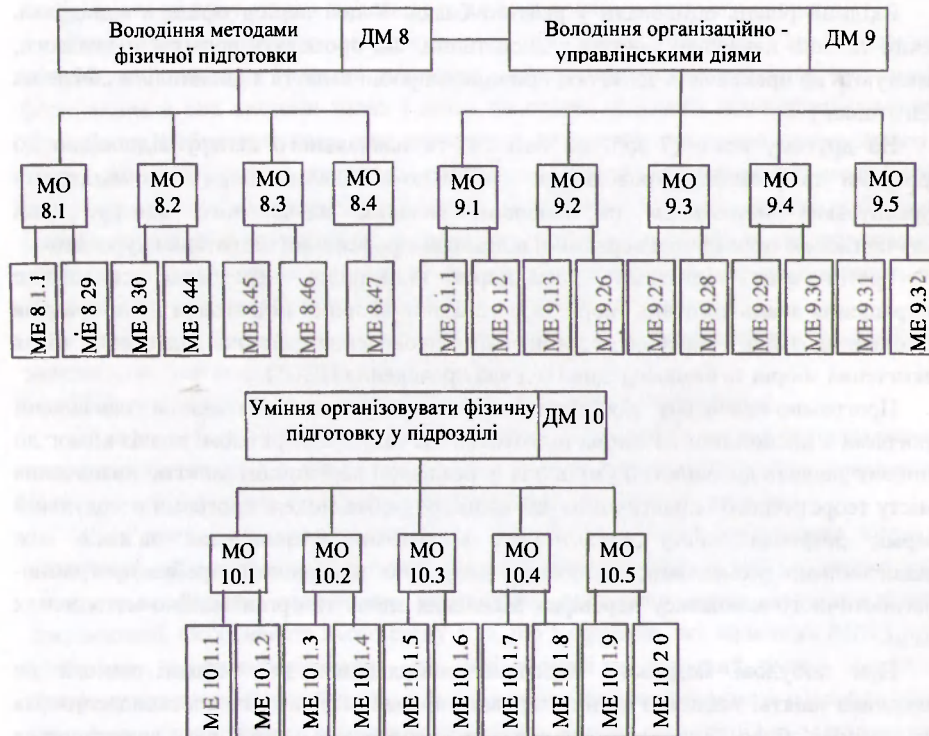

Рис. 1. Структурна схема практичного блоку модульної програми самостійної підготовки офіцерів, що проводять заняття із курсантами в період первинної військово-професійної підготовки, де:

МО 8.1 - методи навчання; МО 8.2 - методи розвитку фізичних якостей; МО 8.3 - методи виховання; МО 8.4 - методи злагодження; МО 9.1 - вміння віддавати команди та розпорядження; МО 9.2 - володіння програмним матеріалом і дотримання послідовності виконання вправ, прийомів та дій; МО 9.3 - володіння прийомами регулювання фізичного навантаження та щільності заняття; МО 9.4 - володіння прийомами усунення помилок та попередження травматизму; МО 9.5 - володіння способами підтримання дисципліни і необхідного емоційного настрою тих, хто навчається; МО 10.1 - вміння керувати процесом ФП у підрозділі; МО 10.2 -

вміння організувати планування ФП; МО 10.3 - вміння організувати підготовку помічників керівників ФП; МО 10.4 - вміння організувати контроль та облік ФП; МО 10.5 - вміння організувати забезпечення ФП.

Розробка цієї методики (А.І.Камишан, 2003) характеризується трьома етапами:

- розробкою моделі діяльності офіцера;
- розробкою рейтинг-моделі діяльності офіцера;
- розробкою методики визначення рейтингових оцінок та рейтингів офіцерів за різними видами їх діяльності.

У період безпосереднього проведення навчально-методичних зборів здійснюється поновлення знань, організаційно-методичних та практичних умінь офіцерів шляхом засвоєння програми навчання (рис. 2).

Рівень I		
2. Засвоєння програми навчання		
Рівень II (оцінок)		
2.1. Результат засвоєння теоретичного блоку програми	2.2. Результат засвоєння методичного блоку програми	2.3. Результат засвоєння практичного блоку програми

Рис. 2. Модель діяльності офіцерів у процесі підготовки (на зборах) до проведення занять з фізичної підготовки

Подальша декомпозиція зазначених видів діяльності розглядається при викладенні методик визначення рейтингів офіцера за цими видами діяльності. Порівняно з викладачем, який здійснює три види діяльності (навчальну, методичну, наукову), офіцер займається навчальною, методичною роботою та додатково – керівництвом ФП в підрозділі (рис. 3).

Рівень I		
2. Діяльність офіцерів під час проведення занять з фізичної підготовки		
Рівень II		
2.1. Навчальна, методична робота	2.2. Керівництво ФП в підрозділі	
2.1.1. Проведення навчальних занять	2.2.1. Проведення форм фізичної підготовки	2.2.2. Рівень фізичної підготовленості курсантів
Рівень III (оцінок)		
2.1.1.1. Результат контролю занять керівним складом університету	2.2.1.1. Результат контролю форм фізичної підготовки керівним складом університету	2.2.2.1. Результат заліку з фізичної підготовки

Рис. 3. Модель діяльності офіцерів під час проведення занять з фізичної підготовки в період первинної військово-професійної підготовки

На основі розробленої моделі діяльності офіцера побудовано рейтинг-модель. Ця рейтинг-модель є ієрархічною та адекватна моделі діяльності. Вона відображає структуру формування узагальненого рейтингу офіцера (за I рівнем декомпозиції) і рейтингових оцінок складових його діяльності, за значеннями яких формуються часткові рейтинги відповідного рівня декомпозиції за видами діяльності (рис. 4, 5).

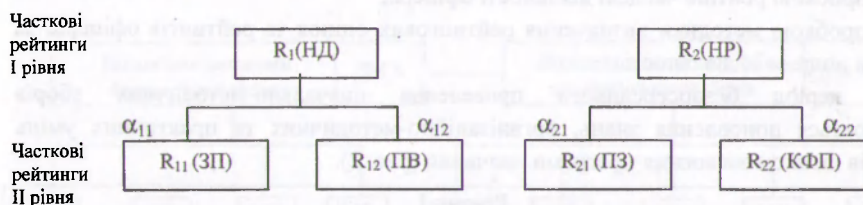

Рис. 4. Рейтинг-модель I та II рівня декомпозиції навчальної діяльності та навчальної роботи офіцерів, які проводять заняття з курсантами з фізичної підготовки під час первинного навчання, де:

R_1 (НД) – частковий рейтинг навчальної діяльності офіцерів;
 R_{11} (ЗП) – частковий рейтинг за результатами засвоєння програми навчання;
 R_{12} (ПВ) – частковий рейтинг за результатами виконання практичних вправ;
 R_2 (НР) – частковий рейтинг навчальної роботи офіцерів;
 R_{21} (ПЗ) – частковий рейтинг за результатами контролю проведення занять;
 R_{22} (КФП) – частковий рейтинг за результатами контролю керівництва ФП;
 $\alpha_{11}, \alpha_{12}, \alpha_{21}, \alpha_{22}$ – коефіцієнти вагомості часткових рейтингів R_{11} (ЗП), R_{12} (ПВ).

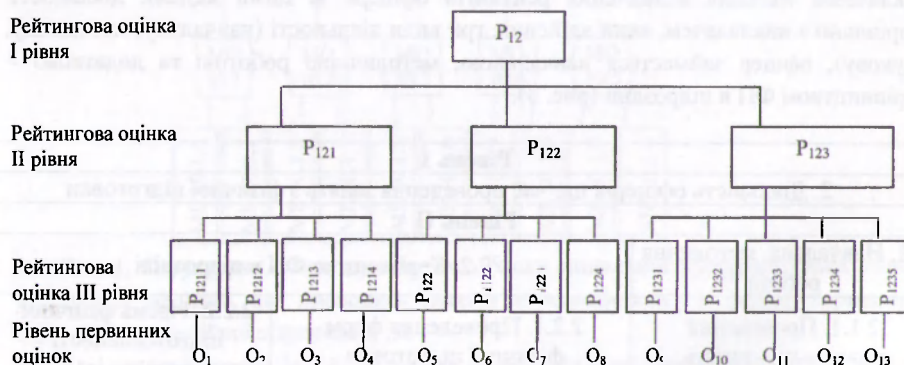

Рис. 5. Рейтинг-модель декомпозиції засвоєння програми навчання (практична підготовка) офіцерами, які проводять заняття з курсантами з фізичної підготовки під час первинного навчання, де:

P_{12} – рейтингова оцінка виконання практичних вправ;
 P_{121} – рейтингова оцінка засвоєння вправ, спрямованих на розвиток фізичних якостей;
 P_{122} – рейтингова оцінка засвоєння вправ, спрямованих на формування військово-прикладних рухових навичок;
 P_{123} – рейтингова оцінка засвоєння вправ, спрямованих на розвиток спеціальних фізичних якостей;

O₁-O₁₃-оцінка за виконання практичних вправ.

У четвертому розділі „Дослідження ефективності модульно-рейтингової системи організації педагогічного процесу підготовки офіцерів, які проводять заняття з фізичної підготовки з курсантами в період ПВПП” викладено результати основного педагогічного експерименту.

Протягом 2001 року за результатами заліку на контрольних заняттях у системі командирської підготовки з числа офіцерів-командирів взводів було сформовано контрольну та експериментальну групи 2002 року за принципом однорідності, тобто діяльність офіцерів мала однорідний характер за однакових чинників військово-професійної підготовки.

Під час зборів офіцери контрольної групи займалися за чинною програмою підготовки, що функціонує протягом останніх двох років без істотних змін. Офіцери експериментальної групи, в цей період, займалися за модульною програмою.

У 2003 і 2004 роках формування контрольної та експериментальної груп проходило подібно, як і в 2002 році, з тією різницею, що в розрахунок брали результати заліків літнього періоду навчання в системі командирської підготовки, модульна програма навчання, після корекції, була надана експериментальній групі на початку зимового періоду навчання, а оцінка рівня індивідуальних якостей, знань і організаторсько-методичних умінь, результатів діяльності командирів здійснювалась з урахуванням значимості (коефіцієнта вагомості) кожної складової діяльності.

Вхідний рівень підготовленості офіцерів експериментальної і контрольної груп 2002 року до початку експерименту був однаковим (табл. 1).

Таблиця 1

Рівень підготовленості контрольної та експериментальної груп до початку експерименту у балах (2002 р.)

Форма контролю	Вид готовності, що оцінюється	КГ	ЕГ	P
		$X \pm m$	$\bar{X} \pm m$	
В системі командирської підготовки	Теоретична підготовленість	4,0±0,21	4,17±0,20	>0,05
	Методична підготовленість	4,08±0,23	4,08±0,19	>0,05
	Фізична підготовленість	4,16±0,24	4,0±0,21	>0,05
Вхідний контроль	Теоретична підготовленість	3,33±0,28	3,33±0,21	>0,05
	Методична підготовленість	3,25±0,25	3,25±0,25	>0,05
	Фізична підготовленість	3,25±0,3	3,17±0,27	>0,05

Середній бал за теоретичну підготовленість офіцерів, що брали участь в експерименті, до початку експерименту склав: в експериментальній групі 4,17±0,2 бала; у контрольній групі 4±0,21 бала при P>0,05. Методична підготовленість до початку експерименту знаходилася на рівні: ЕГ – 4,08±0,19 бала; КГ – 4,08±0,23 бала при P>0,05.

Для визначення вагомості складових діяльності керівників занять автором використано метод сучасної теорії ієрархічних систем за Т.Л. Сааті. Узгодженість судження оцінювалася індексом узгодженості, або відношенням узгодженості. Результати експертної оцінки наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

Коефіцієнти вагомості складових діяльності офіцерів

Умовна позначка	Складові діяльності офіцерів	Умовна позначка	Коефіцієнт вагомості
Готовність до засвоєння програми навчання			
V_1	Рівень функціонального стану	β_1	0,17
V_2	Рівень фізичного розвитку	β_2	0,08
V_3	Ступінь володіння програмними вправами	β_3	0,26
V_4	Результат фізичної підготовки	β_4	0,49
Результат засвоєння програми навчання			
R_T	Теоретичного блоку програми	δ_1	0,53
R_M	Методичного блоку програми	δ_2	0,3
$R_{пр}$	Практичного блоку програми	δ_3	0,17
Виконання практичних вправ			
Q_1	Комплекс вільних вправ	γ_1	0,07
Q_2	Підтягування на перекладині	γ_2	0,19
Q_3	Біг на 100 метрів	γ_3	0,28
Q_4	Біг на 3000 метрів	γ_4	0,46
Вміння керувати та організовувати процес фізичної підготовки			
W_1	Результат контролю занять керівним складом університету	P_1	0,14
W_2	Результат контролю форм фізичної підготовки керівним складом університету	P_2	0,33
W_3	Результат заліку курсантів з фізичної підготовки	P_3	0,53

Формуючою серією другого етапу нашого експерименту були охоплені 23 офіцери контрольної і 22 офіцери експериментальної груп.

З метою визначення ефективності розробленої модульно-рейтингової програми було проведено її експериментальну перевірку, яка показала, що у досліджуваних групах за всіма показниками відбулися позитивні зміни, проте в ЕГ ці зміни набагато значніші, ніж у КГ (табл. 3). Відповідно до експертної оцінки, в ЕГ (2003) рівень теоретичної підготовленості офіцерів підвищився на 0,44 рейтинг-бала при $P < 0,001$; у КГ – на 0,25 рейтинг-бала, при $P > 0,05$. У 2004 році рівень теоретичної підготовленості офіцерів ЕГ підвищився на 0,48 рейтинг-бала, при $P < 0,001$; в КГ – на 0,04 рейтинг-бала при $P > 0,05$. З цього видно, що розходження середніх показників теоретичної підготовленості офіцерів ЕГ виявилися статистично достовірними. Рівень методичної підготовленості офіцерів зріс також переважно в ЕГ у 2004 році, де розходження виявилися найбільш вираженими та достовірними.

В ході досліджень виявлено статистично достовірну залежність між рівнем функціонального стану, фізичного розвитку доліджуваних, та якістю засвоєння ними програми навчання, керівництва та організації навчальних занять, інших форм фізичної підготовки. Так, найбільш питома вага офіцерів з низьким рівнем засвоєння програми навчання – у групі з незадовільним рівнем функціонального стану (60 %), та фізичного розвитку (80 %), у той час як в усій вибірці осіб з такою ж підготовкою – 20,8 %.

Таблиця 3

Експериментальна оцінка підготовленості офіцерів ЕГ і КГ у процесі педагогічного експерименту 2003 року (у рейтинг-балах)

Групи	До початку занять (рейтинг-бал)	Після проведення занять (рейтинг-бал)	Рівень значимості
Теоретична підготовленість			
ЕГ	1,72±0,14	2,16±0,1	P<0,001
КГ	1,67±0,11	1,94±0,08	P>0,05
Рівень значимості	P>0,05	P<0,05	
Методична підготовленість			
ЕГ	0,92±0,05	1,15±0,07	P<0,01
КГ	0,95±0,08	0,99±0,06	P>0,05
Рівень значимості	P>0,05	P<0,05	
Фізична підготовленість			
ЕГ	0,46±0,03	0,52±0,03	P>0,05
КГ	0,49±0,04	0,56±0,04	P>0,05
Рівень значимості	P>0,05	P>0,05	
Фізична підготовка			
ЕГ	3,11±0,19	3,68±0,18	P<0,01
КГ	3,12±0,16	3,49±0,11	P<0,05
Рівень значимості	P>0,05	P>0,05	

З метою визначення ефективності обраної для підготовки керівників фізичною підготовкою методики було проведено перевірку курсантських підрозділів, якими керували офіцери КГ і ЕГ, яка показала, що за однакових показників успішності показники якості навчання у групах курсантів, де проводили заняття офіцери ЕГ, вищі, ніж у курсантів, у яких проводили заняття офіцери КГ, і становили в 2003 році 72 % в ЕГ та 66 % у КГ ; у 2004 році 62 % в ЕГ та 59 % - у КГ (рис. 6).

Обробка даних за 2002 – 2004 роки дозволила визначити мінімальний пороговий рівень знань та навичок офіцерів, необхідний їм для якісного засвоєння ними програми навчання. Так, пороговий рівень початкових знань і вмінь офіцерів, які займаються за традиційною системою, під час вхідного контролю має становити 3,66 рейтинг-бала і більше, а тих, які займаються за модульною програмою, – нижчий за 2,33 рейтинг-бала.

Оцінка фізичної підготовленості курсантських підрозділів, у яких проводили заняття офіцери експериментальної(1-12) та контрольної (13-24) груп

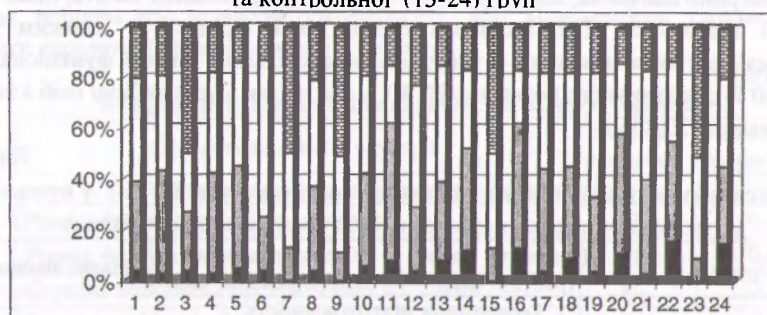

Рис. 6. Оцінка фізичної підготовленості курсантських підрозділів, в яких проводили заняття офіцери експериментальної і контрольної груп у 2003 році, де:

- - відсоток оцінок „відмінно”;
- - відсоток оцінок „добре”;
- ▒ - відсоток оцінок „задовільно”;
- - відсоток оцінок „незадовільно”.

П'ятий розділ „Аналіз і узагальнення результатів досліджень” присвячено узагальненню результатів досліджень та їх аналізу. Отримані результати дослідження ефективності модульної програми поетапної підготовки офіцерів, розробленої на основі власних експериментальних даних і побудованої з урахуванням специфіки службової діяльності в навчальному процесі Харківського університету Повітряних Сил, переконливо свідчать про те, що вона надає реальну можливість цілеспрямованого вирішення завдань з удосконалення системи підготовки офіцерів у період зборів та самостійної підготовки.

Залишаються перспективними такі аспекти дослідницької роботи, як подальше вдосконалення моделей і технологій модульного навчання, розробка теорії і методики різних засобів діагностики в рамках модульної освітньої технології у вищій школі, а також діалектика творчого змісту діяльності тих хто навчає і модульних форм організації їхнього навчання.

ВИСНОВКИ

1. Вперше розроблено метод проєктування модульно-рейтингової програми навчання офіцерів з дисципліни „Фізична підготовка” на період проведення зборів та самостійної підготовки.

2. На підставі аналізу літературних джерел виявлено, що процес підготовки офіцерів-керівників фізичної підготовки протягом останніх десяти років має виражений консервативний характер, який виявляється насамперед у повторенні

вимог основних керівних документів, у невідповідності кількості годин виділених на проведення занять під керівництвом викладача, та нормативної і навчально-методичної документації, яка дозволяла би поновити знання та вміння за цей термін. Це визначає необхідність пошуку шляхів подальшого вдосконалення освітнього процесу. Введення модульного навчання значно підвищує якість підготовки фахівців у плані формування у них системи знань і вмінь на основі цілісного індивідуалізованого підходу до особистості того, хто навчається, створення умов для самостійності у процесі навчання.

Проблема впровадження педагогічних інновацій вимагає вирішення насамперед організаційних питань, дотримання поступовості, що дозволить, у випадку несприятливих результатів впровадження, уникнути даремних витрат на радикальні зміни в організації навчального процесу і змісті навчання. Також дуже важливо нову технологію використовувати не в повному обсязі, а в якості проміжних форм (названих деякими авторами модульно-рейтинговими системами) при переході до кредитно-модульного навчання.

3. Розроблено програмно-навчальну документацію за таким алгоритмом: аналіз вимог до типових завдань діяльності й умінь, необхідних для їх реалізації керівнику заняття; визначення змісту теоретичного та практичного навчання; розробка моделі програми в модульній формі; розробка змісту дидактичних елементів; встановлення зв'язків між дидактичними елементами; визначення часу на їх вивчення. Впровадження у навчально-виховний процес модульного навчання рейтингової системи оцінки слухачів, як одного із засобів активізації їх діяльності, констатує створення модульно-рейтингової системи навчання.

4. Розроблено модульно-рейтингову програму навчання офіцерів з дисципліни „Фізична підготовка” на період проведення зборів та самостійної підготовки, структуру та зміст якої науково обґрунтовано на основі результатів проведених досліджень, виявленої статистичної залежності якості засвоєння програми навчання від рівня функціонального стану, фізичного розвитку та граничного рівня початкових знань і вмінь тих, кого навчають та вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик випускника вищого військового навчального закладу. Модульно-рейтингова система навчання дозволила на 40 % скоротити час, який відводиться на проведення навчальних занять під керівництвом викладача, збільшивши тим самим бюджет часу на самостійну роботу слухачів.

5. Декомпозиція моделі діяльності офіцерів у період первинної військово-професійної підготовки дозволила розробити та експериментально перевірити програмно-діагностичний комплекс вхідного та вихідного рівня засвоєння теоретичних знань та організаційно-методичних умінь, який забезпечив зворотний зв'язок у модульному навчанні. Частоту зворотного зв'язку в модульному навчанні встановлено за критерієм цінності контрольованих характеристик з урахуванням зворотного зв'язку.

6. Удосконалено модель підготовки офіцерів, яка має три етапи. На першому етапі оцінюється вхідний рівень знань, умінь та навичок офіцерів (4 години); офіцери вивчають модульні елементи, засвоюють програмні вправи, тренують основні фізичні якості (32 години під час командирської підготовки). Наприкінці першого етапу тих, хто набрав більше порогового рівня рейтинг-бал, ознайомлюють з усіма модульними елементами та інструктують з організації самостійної роботи (10-годин). На другому етапі (під час проведення зборів, 8 годин проводиться робота щодо професійного становлення керівника занять з фізичної підготовки, продовжується вивчення модульних елементів (6 годин), в кінці зборів проводять контрольне заняття (2 години). На третьому етапі офіцери, в період підготовки вивчають модульну програму (24 години), а під час первинної військово-професійної підготовки з ними проводять інструкторсько-методичні заняття (4 години).

7. Результати педагогічного експерименту доводять ефективність запропонованої системи навчання у процесі підготовки офіцерів, що виявилось у поліпшенні показників засвоєння дисципліни в період підготовки (зборів) і при проведенні занять в період первинної військово-професійної підготовки, а саме: покращення спеціальних знань у 2003 році в ЕГ – на $0,44 \pm 0,14$ рейтинг-бала при $P < 0,001$, у 2004 році – на $0,48 \pm 0,14$ рейтинг-бала при $P < 0,001$ і організаторсько-методичних вмінь у 2003 році в ЕГ – на $0,23 \pm 0,5$ рейтинг-бала при $P < 0,01$, у 2004 році – на $0,21 \pm 0,07$ рейтинг-бала при $P < 0,001$. В діяльності керівників фізичної підготовки виявились у статистично достовірні покращення окремих педагогічних параметрів. Так, інтегральні оцінки командирів підрозділів підвищилася на 17 %, оцінка рівня знань офіцерів – на 21 %, оцінка рівня сформованості організаторсько-методичних умінь офіцерів – на 16 %.

8. Опосередкований вплив методики навчання на офіцерів-керівників фізичної підготовки проявився у підвищенні рівня їх загальної фізичної підготовленості: у підтягуванні на перекладині – на 4 бали; у бігу на 100 метрів – на 2 бали; у бігу на 1 км – на 2 бали, а також у підлеглого особового складу (підтягування на перекладині – на 6 балів; біг на 100 метрів – на 4 бали; біг на 3 км – на 8 балів).

9. Модульно-рейтингову програму рекомендується використовувати під час підготовки курсантів та слухачів до державного екзамену, в системі командирської та професійної підготовки офіцерів вищих військових навчальних закладів і військових частин.

СПИСОК ПРАЦЬ, ОПУБЛІКОВАНИХ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Ольховий О.М. Модульна програма навчання офіцерів-командирів взводів до проведення занять з фізичної підготовки з курсантами в період первинної військової професійної підготовки: Програма навчання. – Х.: ХВУ, 2002. – 320 с.

2. Фізична підготовка: Метод. посіб. О.Г. Піддубний, О.М. Ольховий, Г.Г. Лисак та ін. – Х.: ХВУ, 2002. – 47 с. (внесок автора 30 %).

3. Організація та проведення державного екзамену з дисципліни „Фізична підготовка” у Харківському військовому університеті: Навч.-метод. посіб. О.Г. Піддубний, Г.Г. Лисак, О.М. Ольховий, Б.П. Смірнов. 2-ге видання. – Х.: ХВУ, 2004. – 143 с. (внесок автора 50 %).

4. О.Г. Піддубний, Г.Г. Лисак, О.М. Ольховий, Б.П. Смірнов / Аналіз існуючої системи підготовки офіцерів та вимог до керівників, що залучені до проведення занять в період первинної військово-професійної підготовки. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. / За ред. С.С. Єрмакова – Х., 2004. - № 1.- С. 41-49.

5. О.Г. Піддубний, Г.Г. Лисак, О.М. Ольховий, Б.П. Смірнов / Модульна програма самостійної підготовки офіцерів, що залучені для проведення занять з курсантами в період початкової військово-професійної підготовки. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. / За ред. С.С. Єрмакова – Х., 2004. - № 5. – С. 53-58.

6. Ольховий О.М. Військово-спеціальна гра, як засіб діагностики засвоєння офіцерами-слухачами теоретичних знань та методичних умінь в керівництві та організації фізичної підготовки в військовій частині. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. / За ред. С.С. Єрмакова – Х., 2004. - №13. – С. 63-71.

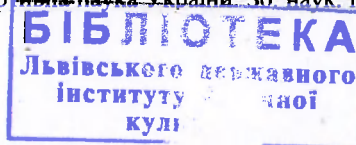
7. Ольховий О.М. Рейтинг-модель спортивно-масової та спортивної роботи вищого військового навчального закладу. // Зб. наук. пр. / За ред. С.С. Єрмакова – Х., 2004. - № 20. – С. 27-35.

8. Бородін Ю.А., Ольховий О.М. Модульне навчання, як важлива складова до євроінтеграції вищої освіти. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. / За ред. С.С. Єрмакова – Х., 2005. - № 8. – С. 52-61.

9. Ольховий О.М. Засоби оцінки вхідного рівня готовності офіцерів до проведення занять з фізичної підготовки. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Наук. моногр. / За ред. С.С. Єрмакова – Х., 2005. - № 20. – С. 3-11.

10. Ольховий О.М. Ефективність застосування модульно-рейтингової системи організації педагогічного процесу підготовки офіцерів, які залучаються до проведення занять з фізичної підготовки. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. / За ред. С.С. Єрмакова – Х., 2005. - № 9. – С. 44-53.

11. Ольховий О.М. Оцінка можливості застосування модульної системи навчання при організації навчального процесу підготовки офіцерів-керівників занять з фізичної підготовки. // Молода спортивна наука України: Зб. наук. праць. Вип.9. У 4-х т.- Львів, 2005.- Т.3. С.-30-35.

12. Ольховий О.М. Науково-змістові підходи до сутності і розвитку психологічної сумісності. // Наукові записки Харківського військового університету. Вип. XV - X., 2002. – С. 213-217.

13. Ольховий О.М. Наукове обґрунтування введення Керівництва фізичною підготовкою в військах ППО України. // Фізична підготовка військовослужбовців: Матеріали відкритої наук. метод. конф. К., 2003. – С. 6.

14. Ольховий О.М. Модульна програма самостійної підготовки офіцерів, що залучені для проведення занять з курсантами в період початкової військово-професійної підготовки. // Фізична підготовка військовослужбовців: Матеріали другої відкритої наук. метод. конф. К., 2004.- С. 6.

15. Ольховий О.М. Оцінка можливості застосування модульної системи навчання при організації навчального процесу підготовки офіцерів-керівників занять з фізичної підготовки. // Матеріали дев'ятої всеукраїнської наукової конференції „Молода спортивна наука України 2005”- Львів, 2005. - 5 с.

16. Ольховий О.М. Аналіз навчання керівників фізичної підготовки в системі командирських занять. // Матеріали першої наук. техн. конф. Харківського університету ПС Х., 2005. – С. 6

АНОТАЦІЇ

Ольховий О.М. Модульно-рейтингова система підготовки офіцерів-керівників занять з фізичної підготовки. - Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту за спеціальністю 24.00.02 - фізична культура, фізичне виховання різних груп населення. - Львівський державний інститут фізичної культури. - Львів, 2005 р.

Дисертація присвячена питанням підготовки офіцерів вищих військових навчальних закладів, що залучаються до проведення занять з курсантами у період первинної військово-професійної підготовки. Встановлено, що традиційна система підготовки недостатньо ефективна. Запропоновано новий підхід до організації процесу підготовки офіцерів у період проведення зборів на основі модульно-рейтингової системи навчання. Розроблено модульну програму, програмно-діагностичний комплекс на основі наукових результатів проведених досліджень, виявленої достовірної залежності якості засвоєння програми навчання від рівня функціонального стану, фізичного розвитку та граничного рівня початкових знань і вмінь тих, кого, навчають та вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик випускника вищого військового навчального закладу.

Ключові слова: модульна програма фізичної підготовки, підготовка керівників занять з фізичної підготовки, первинна військово-професійна підготовка.

Ольховой О.М. Модульно-рейтинговая система подготовки офицеров-руководителей занятий по физической подготовке. - Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата наук по физическому воспитанию и спорту по специальности 24.00.02 - физическая культура, физическое воспитание разных групп населения. - Львовский государственный институт физической культуры. - Львов, 2005 г.

Диссертация посвящена вопросам подготовки офицеров к проведению занятий с курсантами высших военных учебных заведений в период начальной военно-профессиональной подготовки (НВП). Объект исследования - система подготовки офицеров, проводящих занятия с курсантами в период НВП. Предмет исследования - содержание, формы организации, методы и средства обучения дисциплины „Физическая подготовка” в процессе подготовки офицеров, проводящих занятия по ФП с курсантами в период НВП. Цель исследования - в теоретическом и экспериментальном обосновании методик проектирования и разработке модульно-рейтинговой программы (МРП) подготовки офицеров, проводящих занятия с курсантами по физической подготовке в период НВП.

Научная новизна исследования. Впервые разработан метод проектирования МРП обучения офицеров по дисциплине „Физическая подготовка” на период проведения сборов и самостоятельной подготовки. Научно обоснована структура, содержание МРП подготовки офицеров на основании проведенных исследований и выявленной достоверной зависимости качества усвоения программы обучения от уровня функционального состояния, физического развития и порогового уровня начальных знаний и умений обучаемых, требований к выпускнику ВВУЗа.

Во введении обоснована актуальность темы, обозначены цель и задачи исследования; раскрыты научная новизна, практическое значение полученных результатов, личный вклад соискателя; описана сфера апробации результатов исследований и количество публикаций; даны структура и объем диссертации.

В первом разделе представлено обоснование концепции исследований, обобщение работ ведущих ученых, сравнительный обзор и анализ научно-методической литературы и нормативных документов по изучаемой проблеме. Освещены современные подходы к организации образовательного процесса высших учебных заведений, а также возможность использования их в военно-профессиональном обучении. Изложены теоретико-методологические предпосылки совершенствования подготовки офицеров.

Второй раздел содержит информацию о применённых методах исследования, в частности: анализ научно-методической литературы, педагогические наблюдения, предварительный и основной педагогические эксперименты, тестирование физической подготовленности, системно-структурный анализ, методы математической статистики.

Третий раздел работы содержит результаты исследования, устанавливающие, что традиционная система подготовки офицеров недостаточно эффективна. Анализ традиционной системы подготовки позволил наметить оптимальные пути совершенствования этого процесса на основе внедрения модульной программы обучения. В процессе решения поставленных задач разработана модульная программа и программно-диагностический комплекс проверки знаний и организационно-методических умений.

В четвертом разделе представлены результаты основного педагогического эксперимента. По результатам комплексных исследований установлено, что разработанная система подготовки позволяет обеспечить значительное повышение уровня подготовленности офицеров к проведению занятий по ФП с курсантами на этапе НВП.

В результате проведенной работы была создана модульно-рейтинговая система подготовки офицеров. Разработан метод проектирования МРП обучения офицеров на период проведения сборов и самостоятельной подготовки. Научно обоснована структура, содержание МРП подготовки офицеров на основании проведенных исследований и выявленной достоверной зависимости качества усвоения программы обучения от уровня функционального состояния, физического развития и порогового уровня начальных знаний и умений обучаемых, требований к выпускнику ВВУЗа.

Ключевые слова: модульная программа физической подготовки, подготовка руководителей занятий по физической подготовке, начальная военно-профессиональная подготовка.

Ol'hoviy O.M . Module and rating system of education officers-instructors in physical culture. Manuscript. - Manuscript.

The dissertation on competition of a scientific degree of the candidate of sciences in field of physical education and sports on specialty 24.00.02 - Physical culture, physical education of different groups of population. - Lviv State institute of Physical culture. - Lviv, 2005.

The dissertation devoted to the points of training officers to conducting studies with cadets of high military schools during their elementary military professional education. It is fact that traditional educational system is not effective. It is suggested a new way (type) to organization of process in education officers in assembly on the basis of education.

It is worked out modul programme diagnostic complex according to the tasks of education and qualification characteristic to competence of instructors in physical culture, their social important qualities, system of service – battle faction, physical tasks in activity and skills in their realization.

Keywords: modul of programme physical culture, training of instructors for conducting lessons of the physical culture, elementary military professional preparation.